

Noora Rantanen, työhygieenikko, Työterveyslaitos

Opiskelu

Opiskelin Itä-Suomen yliopistossa Kuopiossa ympäristötieteitä. Maisterivaiheessa aloin erityisesti suuntautumaan ympäristöterveys- ja työhygieniapuolelle. Kävin useita tarjolla olevia kursseja työhygieniasta.

Tein gradutyöni Pasasen Pertin ohjaamana Laakkosen konsernille. Gradu sisälsi kemikaaliriskien arvioinnin koko konsernin kemikaaleille, ja siihen kuului myös työhygieenisia mittauksia kahdessa autokorjaamossa. Työ tuli Pertin kautta tarjouspyyntönä. Kemikaaliriskinarviointi tehtiin heidän Pro24-järjestelmässä, johon konsernissa käytetyt kemikaalit olivat listattuna. Laakkosella oli yrityksenä todellista halua kehittää työ- ja kemikaaliturvallisuutta, ja heillä oli jonkin verran tietämystä järjestelmän kemikaalipuolen käytöstä.

Työharjoittelun tein entiselle Savon Sellulle eli Powerflute Oy:lle, joka kuuluu nykyään Mondi Groupiin. Harjoittelupaikan saamisessa auttoi gradutyö, koska Powerflutelle oli tarkoituksena tehdä samantyylinen kemikaaliriskinarviointi, kuin olin tehnyt Laakkoselle. Minut haluttiin tavallaan asiantuntijarooliin tekemään kemikaaliriskinarviointia. Tuntuihan se harjoitteluksi vastuulliselta työltä. Kävin tehtaan kemikaalit läpi, ja osallistuin sitten tehtaan muutamaa muuhunkin työturvallisuusprojektiin.

Kummatkin kemikaaliriskinarviointityöt onnistuivat mielestäni ihan hyvin. Toki joitakin asioita tekisin nykyisellä kokemuksella jollain tapaa erilailla.

Työ

Pääsin töihin vuoden 2018 tammikuussa, vaikka en ollut vielä valmistunut. Kuulin, että Työterveyslaitokselle etsittiin Turkuun työhygieenikon äitiyslomansijaista. Hain paikkaa, ja pääsin töihin. Työn ohessa suoritin vielä pari yliopistokurssia loppuun, ja valmistuin maisterivaiheesta huhtikuussa.

Syyskuun alussa siirryin Työterveyslaitoksen sisällä Turusta Helsinkiin. Työskentelin Helsingissä vuoden loppuun. Nyt vuoden 2019 alussa palasin takaisin Kuopioon, kun sain toivomani siirron Kuopion Työterveyslaitokselle.

Työhygieenikkona työnkuvani on kemiallisen työhygienian palveluselvitysten tekeminen asiakasyrityksissä. Palveluselvityksiin sisältyy yleensä työhygieenisia mittauksia.

Työssäoppiminen

Työssäoppiminen on ollut motivoivaa. Nyt työuran alussa on ollut erityisen palkitsevaa, kun selvitys, jota on ollut tekemässä alusta loppuun, on lopulta valmis. Lisäksi jokaisesta selvityksestä oppii aina uutta. Työ on melko itsenäistä, mutta usein isoille keikoille lähdetään kahdestaan toisen työhygieenikon kanssa. Töissä ollessa olen saanut syventää osaamistani osallistumalla muun muassa suojainasiantuntijakursseille ja muihin erilaisiin koulutuksiin.

Viestintä

Olen pitänyt muutaman palautetilaisuuden. Kokeneempien työkavereiden kanssa ei ole ihan hirveästi ollut puhetta, millä tavalla senkaltaisia tilaisuuksia vedetään. Aluksi olin mukana vain seuraamassa parissa tilaisuudessa, mikä oli ihan hyödyllistä.

Yliopistolla oli ainakin yhdellä kurssilla palautetilaisuus, minkä lisäksi pidin gradutyön ja harjoittelun loppuun palautetilaisuudet yrityksissä. Opiskelin joitakin viestinnän kursseja sivuaineena. Niiden kurssien kautta sain laajemman kuvan asiantuntijaviestinnästä, mm. riskiviestinnästä.

Palautetilaisuudessa asiat pitäisi kertoa siten, että jokainen palautetilaisuudessa oleva henkilö, olipa sitten työntekijä, työterveyslääkäri tai työsuojelupäällikkö, tajuaa, mistä on kyse. Palautetilaisuuksissa on monesti ollut mukana ylempääkin johtoa, mutta mielestäni kaikkein parasta olisi, että siellä ovat työntekijät kuuntelemaan. Valitettavasti työntekijöiden organisointi paikalle ei aina onnistu.

Onnistumisesta

Suuret ja ajatusta vaativat kemikaaliriskiarvioinnit, ja niiden tekeminen määräajassa, olivat minulle onnistumisia. Totta kai työssäkin tulee onnistumisia, mutta tekemäni työhygieeniset selvitykset ovat olleet laajuudeltaan pienempiä kuin monta kuukautta kestävä ja vaativat riskinarvioinnit.

Uutta oppia (yliopistoon)

Perusasiat työhygieniasta ja mittaamisesta oli tuttua opinnoista, mutta käytännön työtä ei opi kuin tekemällä. Yliopistossa oli paljon kursseja, joilla käytiin asioita teoriassa. Monesti luentokalvoilla oli paljon joitain teknisiä tietoja sisältäviä aihealueita, esimerkiksi mittalaitteiden toimintaa tai suojavälineiden suojausominaisuuksia. Tällaiset luennot eivät oikein jääneet minulla mieleen.

Uskoisin, että yliopisto-opinnoissa olisi hyötyä useammasta käytännön mittaus- ja kenttäkurssista. Lisäksi opintoihin kuuluvaa mahdollista harjoittelujaksoa voisi ehkä enemmän mainostaa, koska oikealla työpaikalla oppii paljon sellaista, mitä yliopistossa ei juuri pysty opettamaan. Olisin näin jälkepäin ajateltuna kaivannut jotain työturvallisuuteen, turvallisiin työtapoihin sekä henkilökohtaisiin suojaimiin liittyvää käytännönläheistä kurssia. Sellainen olisi mielestäni tärkeä, sillä työhygieenikot kuitenkin yleensä työskentelevät teollisilla työpaikoilla, joissa työturvallisuus on todella tärkeä asia.

Vaikuttamisen keinoja ja viestintää voisi mielestäni käsitellä enemmän ihan oman alan opinnoissa. Työhygieenikko käy monenlaisissa työpaikoissa, ja kohtaa siten myös erilaisia työyhteisöjä. Tärkeä osa työhygieenikon työtä on siis eri tilanteissa vaadittu kirjallinen ja suullinen asiantuntijaviestintä, sekä myös esiintymistaidot.

Katse tulevaisuuteen

Tulevaisuudessa haluan syventää ja kehittää työhygieniä- ja työturvallisuusosaamistani. Olen kuullut jonkin verran Työterveyslaitoksen erikoistyöhygieenikkokoulutuksesta, joka vaikuttaa mielenkiintoiselta.

Seuran toiminta

Seuran koulutuspäivät ovat olleet tosi hyviä verkostoitumisen kannalta. On myös ollut kiva kuulla, miten erilaisissa tehtävissä ja työpaikoissa seuran jäsenet ovat.

Työhygienian tulevaisuus

Toivottavasti työhygieniä on tulevaisuudessakin paljon esillä. Uskon, että valvonta kiristyy monella tavalla, ja raja-arvotkin kiristyvät, kuten tähänkin asti. Toivon, että tulevaisuudessa tekniikka on parempaa, sillä teollisuuden prosessimenetelmiä kehitetään varmasti koko ajan. Altisteiden vapautumista prosessista pitäisi pyrkiä hallitsemaan jo ihan prosessia suunniteltaessa niin, etteivät altisteet pääsisi leviämään työilmaan.